

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **R. S.**, zastoupen Mgr. Tomášem Čermákem, advokátem se sídlem Na Sadech 2033/21, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/3, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 10. 2016, č. j. 53 A 4/2016 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Písek (dále „správní orgán I. stupně“) ze dne 1. 10. 2015, č. j. MUPI/2015/36648, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Žalobci bylo prokázáno, že dne 12. 5. 2015 řídil v Písku nákladní automobil pod vlivem návykové látky. Orientační vyšetření testem DrugWipe 5S bylo totiž pozitivní na amfetaminy/metamfetaminy a následné lékařské vyšetření, podepřené i znaleckým posudkem, doložilo, že byl v době řízení vozidla pod vlivem metamfetaminu v nadlimitním množství 31,3 ng/ml v krevním séru, čímž porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 7 000

Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Zároveň mu byla uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 2 500 Kč.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 29. 2. 2016, č. j. KUJCK 30227/2016/ODSH/OI, a napadené rozhodnutí potvrdil.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou krajský soud zamítl výše označeným rozsudkem. Krajský soud připomněl, že zákon jednoznačně upravuje situaci, kdy je v krvi řidiče detekováno byť i jen minimální množství návykové látky uvedené v prováděcím předpise, a to bez ohledu na subjektivní hodnocení žalobce či hodnocení jeho osoby ostatními účastníky silničního provozu, potažmo svědky. V projednávané věci byl právně konformním a odborně nezpochybnitelným způsobem prokázán nadlimitní výskyt návykové látky v krvi žalobce. Písemný znalecký posudek potvrdil užití metamfetaminu a je v něm uvedeno, že při zneužívání metamfetaminu jako návykové látky je v krevním séru běžně dosahováno hladin metamfetaminu 25 - 2 500 ng/ml, nejčastěji pak 100 - 500 ng/ml. Hodnota uvedené návykové látky zjištěná v krevním séru žalobce činila 31,3 ng/ml, odpovídala tedy znalce stanovenému rozmezí hladiny návykové látky při jejím zneužívání, stejně tak i prováděcím předpisem stanovenému limitu, při němž je řidič považován za ovlivněného návykovou látkou. Dále krajský soud připomněl, že pro právní kvalifikaci a naplnění skutkové podstaty projednávaného přestupku nebyla rozhodná míra ovlivnění návykovou látkou. V žalobcově krvi byla nezpochybnitelnými metodami zkoumání průkazně zjištěna rozhodná hodnota aktivních forem uvedených návykových látek. Je irelevantní hodnotit, zda žalobce vykazoval známky ovlivnění, či zda jej přítomnost návykové látky v krvi mohla při řízení motorového vozidla ovlivnit či nikoli. Podle znaleckého posudku je stupeň ovlivnění řidiče alkoholem posuzován zejména dle jeho koncentrace v krvi. Při posuzování vlivu ilegálních drog nelze analogicky postupovat tímto způsobem, neboť jejich metabolismus a účinky jsou individuální a podstatně složitější. Dle analytického principu pouhá přítomnost návykové látky či jejího metabolitu v krvi řidiče prokazuje negativní ovlivnění jeho schopnosti bezpečně ovládat motorové vozidlo. Nadlimitní nález metamfetaminu v krevním séru žalobce tedy sám o sobě potvrzuje negativní ovlivnění jeho schopnosti bezpečně ovládat motorové vozidlo v době odběru. Vzhledem k tomu, že byla právně konformním způsobem na základě znaleckého posudku prokázána přítomnost nadlimitního množství návykových látek v krvi žalobce, nebylo rozhodné, zda na své okolí působil v daném okamžiku ovlivněně.

[4] Krajský soud neshledal ani porušení zásady *nulla poena sine lege*. Skutečnost, že zákon o silničním provozu odkazuje na podzákonný předpis upravující limitní hodnoty jiných návykových látek, nikterak neodporuje čl. 39 Listiny základních práv a svobod, neboť skutková podstata projednávaného přestupku je definována přímo zákonem, nikoli podzákonnou normou, která určuje pouze limitní hodnoty.

[5] Krajský soud zamítl i žalobní bod směřující do neprovedení navrženého důkazu výsledkem policistů. Spáchání daného přestupku bylo prokázáno důkazy, jež byly součástí správního spisu, zejména znaleckým posudkem, takže by bylo nadbytečné opatřovat ještě

pokračování

důkazy další. Nebyl proto důvod předvolávat k jednání jako svědky policisty, kteří měření prováděli, ostatně žalobce výslech policistů výslovně nepožadoval ani v písemném vyjádření, ani v odvolání. Průběh policejní kontroly osvědčili svědkové ve správním řízení. Z jejich výpovědi, která je součástí spisového materiálu, nelze jednoznačně potvrdit ani vyvrátit žalobcovo tvrzení o předložení rozbaleného testu DrugWipe. Do oznámení o přestupku, které se žalobcem sepsal zasahující policista, se žalobce vyjádřil, žádnou výtku ohledně průběhu testu však nevznsl.

III.

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[7] Stěžovatel nejprve připomněl, že celý incident započal tím, že byl zastaven policejní hlídkou a následně na váze kontrolován kvůli možnému přetížení vozidla, které řídil. Při kontrole bylo zjištěno, že vozidlo bylo přetíženo. Důvodem kontroly však nebyly žádné jiné skutečnosti, zejména stěžovatel nezavdal příčinu ke kontrole nějakými nestandardními projevy při řízení motorového vozidla a ani v průběhu kontroly samotné. I podle přítomných svědků nebylo na stěžovatelově způsobu jízdy nic neobvyklého. Samotní policisté, kteří prováděli silniční kontrolu, v oznámení o přestupku uvedli, že stěžovatel měl zdvořilé chování, hbité vybavování představ, normální zornice a že nebyl nejistý při chůzi, a nezaznamenali žádnou jinou známku ovlivnění návykovou látkou. Žádné ovlivnění návykovou látkou nezaznamenal ani MUDr. P. M., který prováděl vyšetření stěžovatele a odběry moči a krve. Z výsledků odběrů moči a krve vyplývá, že orientační test byl pozitivní na amfetaminy, ovšem podle odborného vyjádření Ing. Josefa Gottwalda z laboratoře klinické chemie, pracoviště klinické a soudní toxikologie Nemocnice České Budějovice ze dne 25. 5. 2015, zn. LKCH/150524, vyplývá, že pozitivní imunochemický test v moči není jednoznačným důkazem přítomnosti látek dané skupiny ve vyšetřované moči, tím méně důkazem ovlivnění látkami dané skupiny. Tentýž znalec vypracoval i znalecký posudek ze dne 6. 7. 2015, ve kterém bylo uvedeno, že v krevním séru stěžovatele byla prokázána přítomnost amfetaminu a metamfetaminu, přičemž koncentrace metamfetaminu byla 31,3 ng/ml. Dle téhož znaleckého posudku je ovšem při zneužívání metamfetaminu jako návykové látky v krevním séru běžně dosahováno až 2 500 ng/ml metamfetaminu, nejčastěji pak 100 - 500 ng/ml. Stěžovatel brojil proti názoru krajského soudu, že není rozhodná míra ovlivnění návykovou látkou. Podle § 5 odst. 2 a § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu je přestupkem pouze řízení vozidla osobou, která by po užití návykové látky ještě mohla být pod vlivem této látky. Z toho však nelze dovodit nulovou toleranci k těmto látkám, neboť vliv je třeba vnímat jako ovlivnění řidičské způsobilosti v danou dobu, tedy vliv na řidičovu pozornost, reakce a úsudek. Opačný výklad krajského soudu a žalovaného je v rozporu se zásadou *in dubio pro libertate*. Je třeba vždy posoudit případ dle všech okolností, které budou spočívat právě zejména v chování samotného řidiče při řízení vozidla.

[8] Podle stěžovatele navíc nelze z důvodu rozporu s čl. 39 Listiny základních práv a svobod vycházet z nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za

ovlivněného takovou návykovou látkou. Podle tohoto podzákoného předpisu k § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu se za ovlivněného považuje ten řidič, u něhož bylo zjištěno více než 25 ng/ml metamfetaminu v krvi. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu ovšem plyne, že pokud ústavní předpis stanoví, že pouze zákon může stanovit skutkové podstaty trestných činů, za něž je třeba pokládat i přestupky, nelze tento zásadní požadavek obcházet a aplikovat na stěžovatelův případ podzákonný předpis.

[9] S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení mu věci k dalšímu řízení.

IV.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval argumenty, na nichž postavil své rozhodnutí, a setrval na názoru, že nebylo potřeba se při potrestání stěžovatele zabývat mírou jeho ovlivnění návykovou látkou, stačilo prokázat její přítomnost ve stěžovatelově krvi. Navrhl tedy, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

V.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Svou první námitkou stěžovatel brojil proti tomu, že správní orgány při jeho potrestání nepřihlédly ke skutečnosti, že se údajná přítomnost metamfetaminu v jeho krvi nijak neprojevila na jeho schopnosti řídit vozidlo. Tuto námitku uplatnil prakticky zcela shodnými formulacemi jako předtím v žalobě, což sám zdůvodnil tím, že krajský soud „*jen opakuje argumentaci již odvolacího správního orgánu*“. Krajský soud se ovšem podle Nejvyššího správního soudu vypořádal se všemi stěžovatelovými žalobními námitkami, a to podrobně a na základě vlastní argumentace, takže toto stěžovatelovo tvrzení není pravdivé. Je zarážející, pokud stěžovatel tímto neopodstatněným poukazem na to, že krajský soud údajně pouze převzal argumentaci žalovaného, vysvětluje, proč sám pokládá za dostačující, aby do své kasační stížnosti bez dalšího převzal argumentaci, kterou předtím použil již v žalobě, aniž by se jasně vypořádal s argumentací krajského soudu. To nicméně Nejvyššímu správnímu soudu nebrání, aby věcně zareagoval na stěžovatelovy kasační námitky odpovídající námitkám žalobním.

[14] Skutkový stav není sporný. Stěžovatel sice upozorňuje na tvrzení Ing. Josefa Gottwalda, podle jehož odborného vyjádření ze dne 25. 5. 2015 není pozitivní imunochemický test v moči jednoznačným důkazem přítomnosti látek dané skupiny ve vyšetřované moči. Sám však dále přiznává, že podle znaleckého posudku téhož znalce ze dne 6. 7. 2015 byla přítomnost metamfetaminu v koncentraci 31,3 ng/ml jasně prokázána v krevním séru, nikoli jen v moči stěžovatele. Na základě téhož znaleckého posudku stěžovatel v kasační stížnosti zdůraznil, že při zneužívání metamfetaminu jako návykové

pokračování

látky je v krevním séru běžně dosahováno až koncentrace 2 500 ng/ml metamfetaminu, nejčastěji pak 100 — 500 ng/ml. Stěžovatel ovšem při tomto parafrázování obsahu znaleckého posudku opomněl uvést, že kromě intervalu „nejčastěji“ dosahované koncentrace metamfetaminu v krvi je v něm uvedeno, že při zneužívání metamfetaminu jako návykové látky je běžně dosahováno hodnot od jím nezmiňovaných 25 ng/ml až po jím zmíněných 2 500 ng/ml. Jakkoli se tedy stěžovatel v kasační stížnosti snaží vyvolat dojem opačný, koncentrace metamfetaminu v jeho krvi ve výši 31,3 ng/ml zjištěná při provedeném vyšetření spadá do intervalu běžně dosahovaného při zneužívání metamfetaminu.

[15] Pro správní orgán I. stupně ani pro žalovaného však nebylo podstatné, v jakém množství metamfetamin zneužíval či jaké projevy jeho zneužívání na něm byly v době kontroly patrné, neboť nic takového zákonná úprava nevyžaduje. Stěžovatel byl postižen za spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, jehož se dopustí ten, kdo „*v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky*“. Toto vymezení skutkové podstaty odkazuje na § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, podle nějž řidič nesmí „*řídít vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem*“. Tímto prováděcím právním předpisem je nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. Podle jeho § 1 odst. 1 se za limitní hodnotu návykové látky v krevním vzorku pokládá v případě metamfetaminu 25 ng/ml.

[16] Jak plyne ze znaleckého posudku, ve stěžovatelově případě byla tato limitní hodnota prokazatelně překročena, takže jej ve smyslu § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu bylo nutno „*považovat za ovlivněného takovou návykovou látkou*“. Stěžovatelova setrvala opakovaná tvrzení, že byl původně policií kontrolován jen kvůli přetížení vozidla, které řídil, že svědci na něm žádné ovlivnění nepozorovali, že ani podle lékařského vyšetření na něm žádné viditelné projevy ovlivnění metamfetaminem nebyly pozorovány, na tom nemohou nic změnit.

[17] Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s posouzením krajského soudu, který vysvětlil, že „*pro právní kvalifikaci a naplnění skutkové podstaty projednávaného přestupku není rozhodná míra ovlivnění návykovou látkou. V krvi žalobce byla nezpochybnitelnými metodami zkoumání průkazně zjištěna rozhodná hodnota aktivních forem uvedených návykových látek. Ze znaleckého posudku se podává, že metamfetamin je návyková látka se silnými stimulačními účinky na centrální nervovou soustavu (...). K projevům akutního účinku patří euforie, nespavost, zvýšené sebevědomí a zvýšená výkonnost na úkor kvality výkonu, může se objevit též podrážděnost, psychická labilita, agresivita. Při řízení motorového vozidla se intoxikace touto návykovou látkou může promítnout do agresivní jízdy, vysoké rychlosti,*

sníženého soustředění, riskantní jízdy či přeceňování schopností. Není podstatné, zda uvedené následky přítomnosti návykové látky v krvi žalobce nastaly či nikoli. Stejně irelevantní je hodnotit, zda žalobce vykazoval známky ovlivnění či nikoli, případně předjímat míru tohoto ovlivnění. K tomu znalecký posudek uvádí, že stupeň ovlivnění řidiče alkoholem je v současné době posuzován zejména dle jeho koncentrace v krvi. Při posuzování vlivu ilegálních drog nelze analogicky postupovat tímto způsobem, neboť jejich metabolismus a účinky jsou individuální a podstatně složitější. Dle analytického principu pouhá přítomnost návykové látky či jejího metabolitu v krvi řidiče prokazuje negativní ovlivnění jeho schopnosti bezpečně ovládat motorové vozidlo. Uzavírá se, že nadlimitní nález metamfetaminu a amfetaminu v krevním séru žalobce potvrzuje negativní ovlivnění jeho schopnosti bezpečně ovládat motorové vozidlo v době odběru, resp. v době spáchání přestupku. Míru ovlivnění předmětnou návykovou látkou sice určit nelze, s ohledem na shora citované předpisy a předestřené závěry zdejšího soudu to ani není nutné. Zákon jednoznačně a nepochybnitelně stanovuje mantinely, z nichž správní orgány při posouzení dané věci nikterak nevybočily. Kdyby měl zákonodárce v úmyslu posuzovat u řidičů motorových vozidel či jiných dopravních prostředků míru jejich ovlivnění po požití návykové látky, jistě by tak zákonným ustanovením učinil. Zákon však jednoznačně deklaruje míru tolerance pro přítomnost alkoholu i jiných návykových látek.“

[18] K tomu může Nejvyšší správní soud pouze doplnit, že nynější znění § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu bylo do zákona o silničním provozu vloženo zákonem č. 233/2013 Sb. V důvodové zprávě k této novele jsou popsány obtíže, k nimž vedl dřívější postup posuzování faktického ovlivnění řidiče návykovou látkou, založený na prokazování znaleckými posudky z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, a na chemických analýzách obsahu látky v krvi za použití specifických chromatografických metod v kombinaci s hmotnostní spektrometrií. Zákonodárce v důvodové zprávě také připomněl, že „ačkoliv se navenek řidič nejeví být ve stavu vylučujícím způsobilost, jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti zpravidla již budou takovou návykovou látkou ovlivněny“. Z důvodu komplikovanosti tohoto souběžného posuzování se zákonodárce rozhodl vyjít ze zkušeností jiných evropských zemí a zavést tzv. analytický princip, který „je založen na aktuálních poznatcích soudních lékařů a soudních toxikologů, že minimálně u některých návykových látek, včetně všech nejběžněji zneužívaných drog, lze jasně specifikovat, od kterého množství je možné na řidiče pohlížet jako na ovlivněného návykovou látkou, a to i při zohlednění možné odchylky prováděného měření. (...) Předložený návrh v návaznosti na výše uvedené vědecké poznatky předpokládá, že v právním řádu by měly být vyjmenovány látky, u nichž lze uplatnit analytický princip, a to s uvedením tzv. cut off hodnot (mezních hodnot, při jejichž dosažení je již řidič nepochybně ovlivněn na svých ovládacích a rozpoznávacích schopnostech).“

[19] Správní orgán I. stupně a žalovaný tak postupovali plně v souladu s úmyslem zákonodárce, když nezohledňovali dojem, který z možného stěžovatelova ovlivnění metamfetaminem v krvi měl v době řízení on sám a ostatní osoby v jeho okolí. Rozhodná totiž byla pouze skutečnost, že obsah metamfetaminu v krvi prokazatelně, byť mírně, překročil mezní hodnotu stanovenou nařízením vlády, při jejímž dosažení je řidič podle vědeckých poznatků ovlivněn na svých ovládacích a rozpoznávacích schopnostech, byť si to sám neuvědomuje, ani se tak nemusí navenek jevit.

pokračování

[20] K totožným závěrům ostatně dospěl ve své nedávné judikatuře i Nejvyšší správní soud, když v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 4 As 35/2016 - 31, uvedl: „*Pokud správní orgány provedly důkaz znaleckým posudkem znalce z oboru toxikologie, který zjistil takové hodnoty metamfetaminu v krvi žalobce překračující minimální hranici dokládající ovlivnění jeho řídičských schopností, a který obsahuje nejen závěry o hodnotách zjištěných u žalobce, ale i obecné úvahy o ovlivnění metamfetaminem v závislosti na zjištěných hodnotách této látky v krvi, a pokud zároveň odkázaly na odborné stanovisko České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie České lékařské společnosti J. E. Purkyně, bylo tím dostatečně prokázáno, že žalobce byl při řízení motorového vozidla v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ještě pod vlivem této návykové látky. Uvedené stanovisko totiž výslovně uvádí, že v případě některých návykových látek (mezi tyto substance zařazuje metamfetamin) lze řidiče považovat za ovlivněného takovou návykovou látkou, byly-li překročeny arbitrárně dané koncentrační meze této látky v krevním vzorku řidiče, přičemž u metamfetaminu je hraniční mez stanovena na hodnotu 25 ng/ml.*“ Tento právní názor týkající se přímo posuzování přestupku řízení po užití metamfetaminu přitom na stěžovatelovu situaci dopadá mnohem přílehavěji, než stěžovatelem zmiňované starší judikáty vztahující se k řízení pod vlivem alkoholu, nebo ještě obecněji k zásadě *in dubio pro libertate*. Krajský soud tedy tuto rozhodnou právní otázku posoudil správně.

[21] V druhé námitce stěžovatel namítá, že úprava limitních hodnot návykových látek v nařízení vlády č. 41/2014 Sb., je rozporná s čl. 39 Listiny základních práv a svobod. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se stěžovatelovým východiskem, že zde vyjádřená zásada, podle níž „*[j]en zákon stanoví, které jednání je trestným činem a jaký trest, jakož i jaké jiné újmy na právech nebo majetku, lze za jeho spáchání uložit*“, se vztahuje i na správní trestání. Přijetím uvedeného nařízení vlády však tato zásada nebyla nijak porušena.

[22] Stěžovatel poukazuje na právní názor vyjádřený v nálezu Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 13/12, v němž Ústavní soud dospěl k závěru, že bylo ustanovení § 289 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve slovech „*a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů*“, kterými odkazovalo na upravení těchto otázek nařízením vlády, v rozporu s čl. 39 Listiny, ve spojení s čl. 78 Ústavy, a proto je zrušil. Obecně přitom připomněl, že „*[m]ezi hledisky ústavního vymezení odvozené normotvorby exekutivy figuruje i zákaz zasahovat do věcí vyhrazených zákonu. Ústavní soud přitom v minulosti v souvislosti s právní úpravou jiné oblasti vyložil, že nelze připustit, aby se sféra ochrany základních práv a svobod dostala pod pravomoc moci výkonné, která k tomu není oprávněna. Vymezení, které jednání je trestným činem, je podle čl. 39 Listiny svěřeno toliko zákonu, k jehož vydání je kompetentní toliko Parlament. Směšování pojmů zákon a právo je tedy v podmínkách České republiky v oblasti základních práv a svobod vyloučeno. Právě s ohledem na to, že ústavodárce svěřil kompetenci k vymezení skutkové podstaty trestného činu výhradně zákonu, vyloučil tím v jiných případech možnou a žádoucí sekundární úpravu věcí nepředvídatelných v momentu přijetí zákona, podléhající častým změnám, podrobnostem zejména technicistního charakteru, kdy zákonný základ může obsahovat jen to nejpodstatnější. (...) Předmětné ‚zmocňovací‘ ustanovení přitom nestanoví vůbec žádná kritéria, a proto vláda na jeho základě nic nekonkretizuje, ale skutkové podstaty přímo doplňuje.*“ Napadená úprava navíc nenaplnovala zásadu, podle které musí být zákon, na který odkazuje čl. 39 Listiny základních práv a svobod, formulován s dostatečnou mírou určitosti pro své adresáty, neboť i tato – nakonec zrušená – úprava

potřebovala následné dotvoření skrze výklad provedený mocí soudní při rozhodování o konkrétních případech.

[23] Tyto deficity ovšem Nejvyšší správní soud v případě provedení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu nařízením vlády č. 41/2014 Sb. neshledává. Zaprvé je třeba připomenout, že jedním z důvodů stanovení jasných mezních hodnot návykových látek v nařízení vlády, a nikoli přímo v zákoně, byla snaha reflektovat aktuální vědecký vývoj určující, při jakých hodnotách daných látek v krvi je třeba řidiče považovat za ovlivněného takovou návykovou látkou, což vyplývá i z výše citované důvodové zprávy k zákonu č. 233/2013 Sb. Stanovení těchto mezních hodnot má tedy odrážet především aktuální a proměnlivý vědecký vývoj v této oblasti, k čemuž je skutečně z povahy věci vhodnější podzákonný právní předpis, který lze rychle změnit v reakci na případný vědecký vývoj.

[24] Nedochází zde k tomu, že by vláda prováděcím předpisem doplňovala skutkovou podstatu, která by nebyla dostatečně upravena přímo v zákoně, jako tomu bylo v případě § 289 odst. 2 trestního zákoníku. V nyní posuzovaném případě je skutková podstata stanovena jasně přímo v § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu: touto skutkovou podstatou je řízení vozidla řidičem „*bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky*“. Nařízení vlády č. 41/2014 Sb. tedy nestanovuje arbitrárně, jaké množství návykové látky považuje vláda za přípustné či nepřípustné, nýbrž na základě vědeckého poznání upravuje v souladu se zákonným zmocněním limitní hodnoty množství návykové látky v krevním vzorku, při jejichž dosažení „*se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou*“. Stručně řečeno, skutková podstata řízení pod vlivem návykové látky je zde stanovena přímo v zákoně o silničním provozu; nařízení vlády pouze závazně odráží vědecké poznatky ohledně množství návykové látky v krvi, při jehož dosažení je řidiče nutno pokládat za ovlivněného návykovou látkou. Nelze zde tedy shledat deficit, který kritizoval Ústavní soud ve zrušené části § 289 odst. 2 trestního zákoníku, který ponechal na výkonné moci, aby arbitrárně určila, jaké množství omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů je třeba pokládat za „množství větší než malé“.

[25] Krom toho zde není přítomen ani druhý deficit kritizovaný Ústavním soudem v jím zrušené úpravě. V nyní posuzovaném případě totiž nelze shledat, že by byla právní úprava § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu ve vazbě na nařízení vlády č. 41/2014 Sb. formulována s nedostatečnou mírou určitosti pro své adresáty. Ostatně ani sám stěžovatel neupozorňuje na jakoukoli nejednotnost, která by aplikaci této úpravy provázela, a i Nejvyšší správní soud ji ve své předchozí judikatuře bez dalšího aplikoval, jak ukazuje výše citovaný rozsudek č. j. 4 As 35/2016 - 31. Nejvyšší správní soud tedy nespatřuje, že by nařízení vlády č. 41/2014 Sb. porušovalo zásadu vymezení trestného činu a trestu jen zákonem.

[26] Pouze na okraj Nejvyšší správní soud podotýká, že si lze samozřejmě představit, že si stěžovatel opravdu nebyl vědom, že na něj droga zjištěná v jeho krvi mohla v době spáchání přestupku stále působit, ostatně patrně jen on sám může vědět, jak a kdy se do jeho krve dostala. I krajský soud připomněl, že vliv metamfetaminu na psychiku člověka a rychlost jeho odbourávání jsou velmi individuální a těžko odhadnutelné. Ovšem právě i

pokračování

v této neodhadnutelnosti doby a povahy účinků spočívá rizikovost jakéhokoliv užívání přípravků obsahujících tyto zakázané substance a stěžovatel, který se v rozhodné době živil jako řidič nákladních vozidel, jak uvedl v žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě, si těchto rizik měl být vědom.

[27] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[28] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2017

JUDr. Tomáš
Foltas
předseda senátu